

Duray Miklós búcsúztatója
(Losonc, 2023. január 17.)

Tisztelt Gyászoló Gyülekezet!

„Úgy szerette Isten a világot, hogy az ő egyszülött fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örökélete legyen.” (János, 3, 16)

Nagyon kell szeretnie annak a közösségét, szülőföldjét, aki saját szabadságára, biztonságára, jólétére való tekintet nélkül áldozatot hoz érte. Nagy halottunk, Duray Miklós, aki Esterházy János örökségét tudatosan vállalta, ilyen ember volt. Karizmatikus erővel, lényeglátó tudással, következetességgel, lefizethetetlen emberi tisztességgel, sajátjaiért érzett felelősséggel ajándékozta meg őt a Teremtő. Érték és mértékadó, őrző volt a strázsán, a mi igazodási pontunk. Távolabb és mélyebbre látott, korábban és határozottabban lépett mindannyiunknál.

Közösségünkért folytatott küzdelme különféle formákban öltött testet: hol ifjúsági szervezetet, klubot vagy művelődési tábort hozott létre, hol jogvédő bizottságot, társadalmi szervezetet működtetett, vagy politikai pártot kezdeményezett és vezetett. Mindig azt a formát választotta, amire a leginkább szükség volt megmaradásunk, erősödésünk, vagy éppen közösségként való túlélésünk érdekében.

1990-ben a demokrácia adta keretek között kezdeményezője, egyik alapítója majd elnöke volt az Együttélés Politikai Mozgalomnak, mely révén 55 év után első alkalommal jutottak saját jogon magyarok a prágai és a pozsonyi parlamentbe. Az Együttélés, mely Csehországban máig létezik, a magyarok mellett lengyeleket, ruszinokat is mandátumhoz juttatott. Duray Miklós az Együttélés, a Magyar Koalíció, majd a Közösség Pártja képviselőjeként 20 éven keresztül, 1990-től 2010-ig, parlamenti képviselőként tevékenykedett. A kezdettől fogva a közös magyar politizálás, az egységes magyar politikai párt mellett állt ki. Ha kellett, az egység érdekében hátralépett.

1994. január 8-án Komáromban magyar parlamenti képviselők, polgármesterek és önkormányzati képviselők 3500 fős összejövele mondott nemet a Mečiar-kormány közigazgatási felosztási tervére. Ez a terv asszimilációnk felgyorsítását célozta, a terv szelleme és következményei máig hatnak. Többek között ennek is a folyománya, hogy az elmúlt 30 évben 100 ezer fővel lett kevesebb a magyarok létszáma és Szlovákia lakosságán belüli aránya 2%-kal csökkent.

Duray Miklósnak hosszú távú javaslatai voltak az együttélés demokratikus és jogállami keretek között történő rendezésére, az önkormányzatiság különféle formáitól a társnemzeti koncepcióig, melyről azonban a Mečiar-kormányzat tárgyalni sem volt hajlandó. Kisebbségi jogaink melletti következetes kiállása nemcsak a többségi nemzet vezetői, de olykor a magyar döntéshozók részéről sem talált megértésre.

Őszintén be kell vallanunk, hogy az ő következetes kiállása sokunkat szembesít saját gyengeségeinkkel. Amikor a gyorsuló asszimiláció, a közösségünk gazdasági nehézségei, vagy a parlamenti képviseletünk hiányának okait vizsgáljuk, nézzünk bele a Duray Miklós által közösségünknek felállított tükörbe.

Losonc város történelme példaként szolgálhat számunkra, hogy akár a kilátástalannak tűnő helyzetben is fel tudunk állni, újra tudjuk építeni életünket, ha kellő hittel, bizalommal és összefogással tesszük dolgunkat. Losonc harmadik, 1849-es, teljes pusztulása után a Bach-korszakban nemzeti összefogás eredményeként „Főnixként” épült újjá a város. Losonc és Duray Miklós üzenete számunkra, hogy ne adjuk fel közösségi jogainkért folytatott küzdelmet.

Madách földjén valljuk: „Ember küzdj és bízva bízzál!”

Duray Miklós köszönjük!

Nyugodjék békében!

Forró Krisztián, a Szövetség párt országos elnöke